

KVALITET ŽIVOTA ŽENA OPERISANIH OD KARCINOMA DOJKE U CRNOJ GORI

*Mitar Saveljić^{1,2}, Damir Peličić^{2,3}, Batrić Vukčević^{2,4}, Tahir Kalač⁴,
Gora Miljanović⁵*

¹Urgentni centar, Klinički centar Crne Gore, Podgorica, Crna Gora

²Univerzitet Crne Gore, Medicinski fakultet, Podgorica, Crna Gora

³Centar za nauku, Klinički centar Crne Gore, Podgorica, Crna Gora

⁴Klinički centar Crne Gore, Podgorica, Crna Gora

⁵Akademija strukovnih studija Beograd, Odsek visoka zdravstvena škola, Beograd, Srbija

Kontakt: Damir Peličić

Ljubljanska 1, 20000 Podgorica, Crna Gora

E-mail: damir.pelicic@t-com.me

Karcinom dojke je česta maligna bolest na Balkanu. Cilj rada bio je utvrditi da li postoje razlike u parametrima percepcije zdravlja i kvaliteta života među crnogorskim bolesnicama nakon operacija, radioterapije i hemioterapije zbog karcinoma dojke. Pomenuti ishodi ispitivani su u odnosu na uzrast, vrstu tretmana i stav prema preventivnim dijagnostičkim merama.

Istraživanje je sprovedeno na uzorku od 200 žena sa karcinomom dojke, lečenim u zdravstvenim ustanovama u Crnoj Gori. Korišćen je autentično dizajnirani upitnik baziran na tri prethodno dizajnirana upitnika (Functional Assessment of Cancer Therapy: General (FACT-G); njegova vrsta, specifična za karcinom dojke (FACT-B), kao i instrument dizajnirani su od strane Evropske organizacije za istraživanje i lečenje raka (EORTC-QLQ C30)).

Najniži kvalitet života nađen je kod bolesnica starosti od 60 godina do 64 godine. Bolesnice su često navodile da se osećaju tužno, da gube nadu ili da brinu da će neko iz njihove porodice oboleti od raka dojke. Kvalitet života bio je niži među bolesnicama koje su navele da ne razumeju svoju bolest dobro. Vreme operacije karcinoma dojke nije bilo značajno povezana sa kvalitetom života, slično vremenu hemioterapije (ili vremenu od poslednje hemioterapijske sesije). Međutim, analiza vremena od poslednjeg kursa zračenja dala je statističku značajnost, u smislu da je kvalitet života bio najniži u grupi bolesnica koje su bile podvrgnute zračnoj terapiji.

Ovi rezultati treba da inspirišu kliničare da edukuju bolesnike i pruže im psihološku podršku u toku lečenja.

Acta Medica Medianae 2021;60(2):57-63.

Ključne reči: *dojka, karcinom, kvalitet života*